З А К О Н

О ПОТВРЂИВАЊУ ПРОТОКОЛА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ УЗ КОНВЕНЦИЈУ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У ПРЕКОГРАНИЧНОМ КОНТЕКСТУ

Члан 1.

Потврђује се Протокол о стратешкој процени утицаја на животну средину уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, сачињен 21. маја 2003. године у Кијеву, Украјина, у оригиналу на енглеском, француском и руском језику.

Члан 2.

Текст Протокола о стратешкој процени утицаја на животну средину уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

PROTOCOL ON STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENT TO THE CONVENTION ON ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IN A TRANSBOUNDARY CONTEXT

The Parties to this Protocol,

Recognizing the importance of integrating environmental, including health, considerations into the preparation and adoption of plans and programmes and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Committing themselves to promoting sustainable development and therefore basing themselves on the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, Brazil, 1992), in particular principles 4 and 10 of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as the outcome of the third Ministerial Conference on Environment and Health (London, 1999) and the World Summit on Sustainable Development (Johannesburg, South Africa, 2002),

Bearing in mind the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Espoo, Finland, on 25 February 1991, and decision II/9 of its Parties at Sofia on 26 and 27 February 2001, in which it was decided to prepare a legally binding protocol on strategic environmental assessment,

Recognizing that strategic environmental assessment should have an important role in the preparation and adoption of plans, programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation, and that the wider application of the principles of environmental impact assessment to plans, programmes, policies and legislation will further strengthen the systematic analysis of their significant environmental effects,

Acknowledging the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and taking note of the relevant paragraphs of the Lucca Declaration, adopted at the first meeting of its Parties,

Conscious, therefore, of the importance of providing for public participation in strategic environmental assessment,

Acknowledging the benefits to the health and wellbeing of present and future generations that will follow if the need to protect and improve people's health is taken into account as an integral part of strategic environmental assessment, and recognizing the work led by the World Health Organization in this respect,

Mindful of the need for and importance of enhancing international cooperation in assessing the transboundary environmental, including health, effects of proposed plans and programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Have agreed as follows:

Article 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to provide for a high level of protection of the environment, including health, by:

(a) Ensuring that environmental, including health, considerations are thoroughly taken into account in the development of plans and programmes;

(b) Contributing to the consideration of environmental, including health, concerns in the preparation of policies and legislation;

(c) Establishing clear, transparent and effective procedures for strategic environmental assessment;

(d) Providing for public participation in strategic environmental assessment; and

(e) Integrating by these means environmental, including health, concerns into measures and instruments designed to further sustainable development.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol,

1. "Convention" means the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context.

2. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a Contracting Party to this Protocol.

3. "Party of origin" means a Party or Parties to this Protocol within whose jurisdiction the preparation of a plan or programme is envisaged.

4. "Affected Party" means a Party or Parties to this Protocol likely to be affected by the transboundary environmental, including health, effects of a plan or programme.

5. "Plans and programmes" means plans and programmes and any modifications to them that are:

(a) Required by legislative, regulatory or administrative provisions; and

(b) Subject to preparation and/or adoption by an authority or prepared by an authority for adoption, through a formal procedure, by a parliament or a government.

6. "Strategic environmental assessment" means the evaluation of the likely environmental, including health, effects, which comprises the determination of the scope of an environmental report and its preparation, the carryingout of public participation and consultations, and the taking into account of the environmental

report and the results of the public participation and consultations in a plan or programme.

7. “Environmental, including health, effect” means any effect on the environment, including human health, flora, fauna, biodiversity, soil, climate, air, water, landscape, natural sites, material assets, cultural heritage and the interaction among these factors.

8. “The public” means one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and other appropriate measures to implement the provisions of this Protocol within a clear, transparent framework.

2. Each Party shall endeavour to ensure that officials and authorities assist and provide guidance to the public in matters covered by this Protocol.

3. Each Party shall provide for appropriate recognition of and support to associations, organizations or groups promoting environmental, including health, protection in the context of this Protocol.

4. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce additional measures in relation to issues covered by this Protocol.

5. Each Party shall promote the objectives of this Protocol in relevant international decision-making processes and within the framework of relevant international organizations.

6. Each Party shall ensure that persons exercising their rights in conformity with the provisions of this Protocol shall not be penalized, persecuted or harassed in any way for their involvement. This provision shall not affect the powers of national courts to award reasonable costs in judicial proceedings.

7. Within the scope of the relevant provisions of this Protocol, the public shall be able to exercise its rights without discrimination as to citizenship, nationality or domicile and, in the case of a legal person, without discrimination as to where it has its registered seat or an effective centre of its activities.

Article 4

FIELD OF APPLICATION CONCERNING PLANS AND PROGRAMMES

1. Each Party shall ensure that a strategic environmental assessment is carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2, 3 and 4 which are likely to have significant environmental, including health, effects.

2. A strategic environmental assessment shall be carried out for plans and programmes which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry including mining, transport, regional development, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or land use, and which set the framework for future development consent for projects listed in annex I and any other project listed in annex II that requires an environmental impact assessment under national legislation.

3. For plans and programmes other than those subject to paragraph 2 which set the framework for future development consent of projects, a strategic environmental assessment shall be carried out where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

4. For plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and for minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2, a strategic environmental assessment shall be carried out only where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

5. The following plans and programmes are not subject to this Protocol:

(a) Plans and programmes whose sole purpose is to serve national defence or civil emergencies;

(b) Financial or budget plans and programmes.

Article 5

SCREENING

1. Each Party shall determine whether plans and programmes referred to in article 4, paragraphs 3 and 4, are likely to have significant environmental, including health, effects either through a case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose each Party shall in all cases take into account the criteria set out in annex III.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when applying the procedures referred to in paragraph 1 above.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned in the screening of plans and programmes under this article.

4. Each Party shall ensure timely public availability of the conclusions pursuant to paragraph 1, including the reasons for not requiring a strategic environmental assessment, whether by public notices or by other appropriate means, such as electronic media.

Article 6

SCOPING

1. Each Party shall establish arrangements for the determination of the relevant information to be included in the environmental report in accordance with article 7, paragraph 2.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when determining the relevant information to be included in the environmental report.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned when determining the relevant information to be included in the environmental report.

Article 7

ENVIRONMENTAL REPORT

1. For plans and programmes subject to strategic environmental assessment, each Party shall ensure that an environmental report is prepared.

2. The environmental report shall, in accordance with the determination under article 6, identify, describe and evaluate the likely significant environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and its reasonable alternatives. The report shall contain such information specified in annex IV as may reasonably be required, taking into account:

(a) Current knowledge and methods of assessment;

(b) The contents and the level of detail of the plan or programme and its stage in the decision-making process;

(c) The interests of the public; and

(d) The information needs of the decision-making body.

3. Each Party shall ensure that environmental reports are of sufficient quality to meet the requirements of this Protocol.

Article 8

PUBLIC PARTICIPATION

1. Each Party shall ensure early, timely and effective opportunities for public participation, when all options are open, in the strategic environmental assessment of plans and programmes.

2. Each Party, using electronic media or other appropriate means, shall ensure the timely public availability of the draft plan or programme and the environmental report.

3. Each Party shall ensure that the public concerned, including relevant non-governmental organizations, is identified for the purposes of paragraphs 1 and 4.

4. Each Party shall ensure that the public referred to in paragraph 3 has the opportunity to express its opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

5. Each Party shall ensure that the detailed arrangements for informing the public and consulting the public concerned are determined and made publicly available. For this purpose, each Party shall take into account to the extent appropriate the elements listed in annex V.

Article 9

CONSULTATION WITH ENVIRONMENTAL AND HEALTH AUTHORITIES

1. Each Party shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental or health responsibilities, are likely to be concerned by the environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

2. The draft plan or programme and the environmental report shall be made available to the authorities referred to in paragraph 1.

3. Each Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 are given, in an early, timely and effective manner, the opportunity to express their opinion on the draft plan or programme and the environmental report.

4. Each Party shall determine the detailed arrangements for informing and consulting the environmental and health authorities referred to in paragraph 1.

Article 10

TRANSBOUNDARY CONSULTATIONS

1. Where a Party of origin considers that the implementation of a plan or programme is likely to have significant transboundary environmental, including health, effects or where a Party likely to be significantly affected so requests, the Party of origin shall as early as possible before the adoption of the plan or programme notify the affected Party.

2. This notification shall contain, inter alia:

(a) The draft plan or programme and the environmental report including information on its possible transboundary environmental, including health, effects; and

(b) Information regarding the decision-making procedure, including an indication of a reasonable time schedule for the transmission of comments.

3. The affected Party shall, within the time specified in the notification, indicate to the Party of origin whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme and, if it so indicates, the Parties concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to prevent, reduce or mitigate adverse effects.

4. Where such consultations take place, the Parties concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the public concerned and the authorities referred to in article 9, paragraph 1, in the affected Party are informed and given an opportunity to forward their opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

Article 11

DECISION

1. Each Party shall ensure that when a plan or programme is adopted due account is taken of:

(a) The conclusions of the environmental report;

(b) The measures to prevent, reduce or mitigate the adverse effects identified in the environmental report; and

(c) The comments received in accordance with articles 8 to 10.

2. Each Party shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the public, the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and the Parties consulted according to article 10 are informed, and that the plan or programme is made available to them together with a statement summarizing how the environmental, including health, considerations have been integrated into it, how the comments received in accordance with articles 8 to 10 have been taken into account and the reasons for adopting it in the light of the reasonable alternatives considered.

Article 12

MONITORING

1. Each Party shall monitor the significant environmental, including health, effects of the implementation of the plans and programmes, adopted under article 11 in order, inter alia, to identify, at an early stage, unforeseen adverse effects and to be able to undertake appropriate remedial action.

2. The results of the monitoring undertaken shall be made available, in accordance with national legislation, to the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and to the public.

Article 13

POLICIES AND LEGISLATION

1. Each Party shall endeavour to ensure that environmental, including health, concerns are considered and integrated to the extent appropriate in the preparation of its proposals for policies and legislation that are likely to have significant effects on the environment, including health.

2. In applying paragraph 1, each Party shall consider the appropriate principles and elements of this Protocol.

3. Each Party shall determine, where appropriate, the practical arrangements for the consideration and integration of environmental, including health, concerns in accordance with paragraph 1, taking into account the need for transparency in decision-making.

4. Each Party shall report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol on its application of this article.

Article 14

THE MEETING OF THE PARTIES TO THE CONVENTION SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THE PROTOCOL

1. The Meeting of the Parties to the Convention shall serve as the Meeting of the Parties to this Protocol. The first meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be convened not later than one year after the date of entry into force of this Protocol, and in conjunction with a meeting of the Parties to the Convention, if a meeting of the latter is scheduled within that period. Subsequent meetings of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention which are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by the Parties to this Protocol.

3. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Meeting of the Parties representing a Party to the Convention that is not, at that time, a Party to this Protocol shall be replaced by another member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.

4. The Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and, for this purpose, shall:

(a) Review policies for and methodological approaches to strategic environmental assessment with a view to further improving the procedures provided for under this Protocol;

(b) Exchange information regarding experience gained in strategic environmental assessment and in the implementation of this Protocol;

(c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;

(d) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Protocol;

(e) Where necessary, consider and adopt proposals for amendments to this Protocol; and

(f) Consider and undertake any additional action, including action to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Meeting of the Parties to the Convention shall be applied mutatis mutandis under this Protocol, except as may otherwise be decided by consensus by the Meeting of the Parties serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

6. At its first meeting, the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall consider and adopt the modalities for applying the procedure for the review of compliance with the Convention to this Protocol.

7. Each Party shall, at intervals to be determined by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol, report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol on measures that it has taken to implement the Protocol

Article 15

RELATIONSHIP TO OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The relevant provisions of this Protocol shall apply without prejudice to the UNECE Conventions on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters.

Article 16

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Party to this Protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 17

SECRETARIAT

The secretariat established by article 13 of the Convention shall serve as the secretariat of this Protocol and article 13, paragraphs (a) to (c), of the Convention on the functions of the secretariat shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 18

ANNEXES

The annexes to this Protocol shall constitute an integral part thereof.

Article 19

AMENDMENTS TO THE PROTOCOL

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Subject to paragraph 3, the procedure for proposing, adopting and the entry into force of amendments to the Convention laid down in paragraphs 2 to 5 of article 14 of the Convention shall apply, mutatis mutandis, to amendments to this Protocol.

3. For the purpose of this Protocol, the three fourths of the Parties required for an amendment to enter into force for Parties having ratified, approved or accepted it, shall be calculated on the basis of the number of Parties at the time of the adoption of the amendment.

Article 20

SETTLEMENT OF DISPUTES

The provisions on the settlement of disputes of article 15 of the Convention shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 21

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraphs 8 and 11 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 22

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 23

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 21.

2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 21.

3. Any other State, not referred to in paragraph 2 above, that is a Member of the United Nations may accede to the Protocol upon approval by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol.

4. Any regional economic integration organization referred to in article 21 which becomes a Party to this Protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more of such an organization's member States is a Party to this Protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and its member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

5. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 24

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization referred to in article 21 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or regional economic integration organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. This Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol enters into force. Where the Party under whose jurisdiction the preparation of a plan, programme, policy or legislation is envisaged is one for which paragraph 3 applies, this Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol comes into force for that Party.

Article 25

WITHDRAWAL

At any time after four years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of articles 5 to 9, 11 and 13 with respect to a strategic environmental assessment under this Protocol which has already been started, or the application of article 10 with respect to a notification or request which has already been made, before such withdrawal takes effect.

Article 26

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Kiev (Ukraine), this twenty-first day of May, two thousand and three.

ANNEXES

ANNEX I

List of projects as referred to in article 4, paragpaph 2

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.

2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.

4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons of finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons of finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year

6. Integrated chemical installations.

7. Construction of motorways, express roads*/ and lines for long-distance railway traffic and of airports**/ with a basic runway length of 2,100 metres or more.

8. Large-diameter oil and gas pipelines.

9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.

10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes.

11. Large dams and reservoirs.

12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.

13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.

14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.

15. Offshore hydrocarbon production.

16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

17. Deforestation of large areas.

*/ For the purposes of this Protocol: - “Motorway” means a road specially designed and built for motor

traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with

separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign posted as a motorway.

- “Express road” means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

**/ For the purposes of this Protocol, “airport” means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

ANNEX II

Any other projects referred to in article 4, paragraph 2

1. Projects for the restructuring of rural land holdings.

2. Projects for the use of uncultivated land or semi-natural areas for intensive agricultural purposes.

3. Water management projects for agriculture, including irrigation and land drainage projects.

4. Intensive livestock installations (including poultry).

5. Initial afforestation and deforestation for the purposes of conversion to another type of land use.

6. Intensive fish farming.

7. Nuclear power stations and other nuclear reactors*/ including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load), as far as not included in annex I.

8. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kilovolts or more and a length of 15 kilometres or more and other projects for the transmission of electrical energy by overhead cables.

9. Industrial installations for the production of electricity, steam and hot water.

10. Industrial installations for carrying gas, steam and hot water.

11. Surface storage of fossil fuels and natural gas.

12. Underground storage of combustible gases.

13. Industrial briquetting of coal and lignite.

14. Installations for hydroelectric energy production.

15. Installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).

16. Installations, as far as not included in annex I, designed:

– For the production or enrichment of nuclear fuel;

– For the processing of irradiated nuclear fuel;

– For the final disposal of irradiated nuclear fuel;

– Solely for the final disposal of radioactive waste;

– Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels in a different site than the production site; or

– For the processing and storage of radioactive waste.

17. Quarries, open cast mining and peat extraction, as far as not included in annex I.

18. Underground mining, as far as not included in annex I

19. Extraction of minerals by marine or fluvial dredging.

20. Deep drillings (in particular geothermal drilling, drilling for the storage of nuclear waste material, drilling for water supplies), with the exception of drillings for investigating the stability of the soil.

21. Surface industrial installations for the extraction of coal, petroleum, natural gas and ores, as well as bituminous shale.

22. Integrated works for the initial smelting of cast iron and steel, as far as not included in annex I.

23. Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting.

24. Installations for the processing of ferrous metals (hot-rolling mills, smitheries with hammers, application of protective fused metal coats).

25. Ferrous metal foundries.

26. Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes, as far as not included in annex I.

27. Installations for the smelting, including the alloyage, of non-ferrous metals excluding precious metals, including recovered products (refining, foundry casting, etc.), as far as not included in annex I.

28. Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process.

29. Manufacture and assembly of motor vehicles and manufacture of motor-vehicle engines

30. Shipyards.

31. Installations for the construction and repair of aircraft.

32. Manufacture of railway equipment.

33. Swaging by explosives.

34. Installations for the roasting and sintering of metallic ores.

35. Coke ovens (dry coal distillation).

36. Installations for the manufacture of cement.

37. Installations for the manufacture of glass including glass fibre.

38. Installations for smelting mineral substances including the production of mineral fibres.

39. Manufacture of ceramic products by burning, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain.

40. Installations for the production of chemicals or treatment of intermediate products, as far as not included in annex I.

41. Production of pesticides and pharmaceutical products, paint and varnishes, elastomers and peroxides.

42. Installations for the storage of petroleum, petrochemical, or chemical products, as far as not included in annex I.

43. Manufacture of vegetable and animal oils and fats.

44. Packing and canning of animal and vegetable products.

45. Manufacture of dairy products.

46. Brewing and malting.

47. Confectionery and syrup manufacture.

48. Installations for the slaughter of animals.

49. Industrial starch manufacturing installations.

50. Fish-meal and fish-oil factories.

51. Sugar factories.

52. Industrial plants for the production of pulp, paper and board, as far as not included in annex I.

53. Plants for the pre treatment or dyeing of fibres or textiles.

54. Plants for the tanning of hides and skins.

55. Cellulose-processing and production installations.

56. Manufacture and treatment of elastomer-based products.

57. Installations for the manufacture of artificial mineral fibres.

58. Installations for the recovery or destruction of explosive substances.

59. Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos products, as far as not included in annex I.

60. Knackers' yards.

61. Test benches for engines, turbines or reactors.

62. Permanent racing and test tracks for motorized vehicles.

63. Pipelines for transport of gas or oil, as far as not included in annex I.

64. Pipelines for transport of chemicals with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km.

65. Construction of railways and intermodal transhipment facilities, and of intermodal terminals, as far as not included in annex I.

66. Construction of tramways, elevated and underground railways, suspended lines or similar lines of a particular type used exclusively or mainly for passenger transport.

67. Construction of roads, including realignment and/or widening of any existing road, as far as not included in annex I.

68. Construction of harbours and port installations, including fishing harbours, as far as not included in annex I.

69. Construction of inland waterways and ports for inland-waterway traffic, as far as not included in annex I.

70. Trading ports, piers for loading and unloading connected to land and outside ports, as far as not included in annex I.

71. Canalization and flood-relief works.

72. Construction of airports**/ and airfields, as far as not included in annex I.

73. Waste-disposal installations (including landfill), as far as not included in annex I.

74. Installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste.

75. Storage of scrap iron, including scrap vehicles.

76. Sludge deposition sites.

77. Groundwater abstraction or artificial groundwater recharge, as far as not included in annex I.

78. Works for the transfer of water resources between river basins.

79. Waste-water treatment plants.

80. Dams and other installations designed for the holding-back or for the long-term or permanent storage of water, as far as not included in annex I.

81. Coastal work to combat erosion and maritime works capable of altering the coast through the construction, for example, of dykes,moles, jetties and other sea defence works, excluding the maintenance and reconstruction of such works.

82. Installations of long-distance aqueducts.

83. Ski runs, ski lifts and cable cars and associated developments.

84. Marinas.

85. Holiday villages and hotel complexes outside urban areas and associated developments.

86. Permanent campsites and caravan sites.

87. Theme parks.

88. Industrial estate development projects.

89. Urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks.

90. Reclamation of land from the sea.

*/ For the purposes of this Protocol, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

**/ For the purposes of this Protocol, “airport” means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

ANNEX III

Criteria for determining of the likely significant environmental, including health, effects referred to in article 5, paragraph 1

1. The relevance of the plan or programme to the integration of environmental, including health, considerations in particular with a view to promoting sustainable development.

2. The degree to which the plan or programme sets a framework for projects and other activities, either with regard to location, nature, size and operating conditions or by allocating resources.

3. The degree to which the plan or programme influences other plans and programmes including those in a hierarchy.

4. Environmental, including health, problems relevant to the plan or programme.

5. The nature of the environmental, including health, effects such as probability, duration, frequency, reversibility, magnitude and exten (such as geographical area or size of population likely to be affected).

6. The risks to the environment, including health.

7. The transboundary nature of effects.

8. The degree to which the plan or programme will affect valuable or vulnerable areas including landscapes with a recognized national or international protection status.

ANNEX IV

Information referred to in article 7, paragraph 2

1. The contents and the main objectives of the plan or programme and its link with other plans or programmes.

2. The relevant aspects of the current state of the environment, including health, and the likely evolution thereof should the plan or programme not be implemented.

3. The characteristics of the environment, including health, in areas likely to be significantly affected.

4. The environmental, including health, problems which are relevant to the plan or programme.

5. The environmental, including health, objectives established at international, national and other levels which are relevant to the plan or programme, and the ways in which these objectives and other environmental, including health, considerations have been taken into account during its preparation.

6. The likely significant environmental, including health, effects*/ as defined in article 2, paragraph 7.

7. Measures to prevent, reduce or mitigate any significant adverse effects on the environment, including health, which may result from the implementation of the plan or programme.

8. An outline of the reasons for selecting the alternatives dealt with and a description of how the assessment was undertaken including difficulties encountered in providing the information to be included such as technical deficiencies or lack of knowledge.

9. Measures envisaged for monitoring environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

10. The likely significant transboundary environmental, including health, effects.

11. A non-technical summary of the information provided.

*/ These effects should include secondary, cumulative, synergistic, short-, medium- and long-term, permanent and temporary, positive and negative effects.

ANNEX V

Information referred to in article 8, paragraph 5

1. The proposed plan or programme and its nature.

2. The authority responsible for its adoption.

3. The envisaged procedure, including:

(a) The commencement of the procedure;

(b) The opportunities for the public to participate;

(c) The time and venue of any envisaged public hearing;

(d) The authority from which relevant information can be obtained and where the relevant information has been deposited for examination by the public;

(e) The authority to which comments or questions can be submitted and the time schedule for the transmittal of comments or questions; and

(f) What environmental, including health, information relevant to the proposed plan or programme is available.

4. Whether the plan or programme is likely to be subject to a transboundary assessment procedure.

ПРОТОКОЛ

О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У ПРЕКОГРАНИЧНОМ КОНТЕКСТУ

Стране овог Протокола,

Препознајући значај интегрисања питања везаних за животну средину, укључујући здравље, у припрему и усвајање планова, програма и, у оној мери у којој је то примерено, политика и закона,

Обавезујући се да промовишу одрживи развој и стога ослањајући се на закључке Конференције УН о животној средини и развоју (Рио де Жанеиро, Бразил, 1992), а нарочито начела 4 и 10 Рио декларације о животној средини и развоју и Агенде 21, као и исхода треће Министарске конференције о животној средини и здрављу (Лондон, 1999) и Светског самита о одрживом развоју (Јоханесбург, Јужна Африка, 2002),

Имајући у виду Конвенцију о Процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, Еспоо, Финска, од 25. фебруара 1991. године и одлуку II/9 њених Страна донету у Софији 26. и 27. фебруара 2001. године, у којој је одлучено да се припреми законски обавезујући протокол о стратешкој процени утицаја на животну средину,

Препознајући да стратешка процена утицаја мора имати важну улогу у припреми и усвајању планова, програма и, у оној мери у којој је то примерено, политика и закона, и да ће шира примена начела процене утицаја на животну средину у плановима, програмима, политикама и законима даље јачати систематску анализу њихових ефеката по животну средину,

Прихватајући Конвенцију о доступности информација, учешћу јавности у одлучивању и доступности правосуђа у питањима која се тичу животне средине из Архуса, Данска, 25. јуна 1998. и узимајући на знање релевантна поглавља Лука (Lucca) декларације, усвојене на првом састанку њених страна,

Свесне, стога, значаја обезбеђивања учешћа јавности у стратешкој процени утицаја на животну средину,

Прихватајући користи по здравље и добробит садашње и будућих генерација које ће уследити ако се потреба да се заштити и побољша здравље људи узме у обзир као саставни део стратешке процене утицаја на животну средину, и признајући рад на томе предвођен Светском здравственом организацијом,

Водећи рачуна о потреби и важности јачања међународне сарадње у процењивању прекограничних ефеката на животну средину, укључујући здравље, предложених пројеката и програма и, у оној мери у којој је то примерено, политика и закона,

Сагласиле су се о следећем:

Члан 1.

ЦИЉ

Циљ овог Протокола је да пружи висок ниво заштите животне средине, укључујући здравље, на следећи начин:

а) обезбеђивањем да питања везана за животну средину, укључујући здравље, буду потпуно узета у обзир приликом развоја планова и програма;

б) доприносом разматрању питања везаних за животну средину, укључујући здравље, приликом припреме политика и закона;

в) установљењем јасних, транспарентних и ефикасних процедура за стратешку процену утицаја на животну средину;

г) обезбеђивањем учешћа јавности у стратешкој процени утицаја на животну средину; и

д) интегрисањем помоћу ових средстава питања везана за животну средину, укључујући здравље, у мере и инструменте донете да допринесу одрживом развоју.

Члан 2.

ДЕФИНИЦИЈЕ

За потребе овог протокола,

1. „Конвенција” значи Конвенција о Процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту;

2. „Страна” значи, осим уколико је у тексту другачије назначено, Страна уговорница овог протокола;

3. „Страна порекла” означава Страну или Стране овог Протокола под чијом надлежношћу се предвиђа припрема плана или програма;

4. „Погођена страна” означава Страну или Стране овог протокола које ће вероватно бити погођене прекограничним ефектима плана или програма на животну средину, укључујући здравље;

5. „Планови и програми” значе планове и програме и све њихове измене које

а) захтевају законске, регулаторне или административне одредбе; и

б) подлежу припреми и/или усвајању од стране државног органа или припремљене од стране државног органа за усвајање, у формалној процедури, од стране парламента или владе;

6. „Стратешка процена утицаја на животну средину” значи оцена вероватних утицаја на животну средину, укључујући здравље, која се састоји од одређивања обима извештаја о животној средини и његове припреме, спровођење процедуре за учешће јавности и консултација и узимања у обзир извештаја о животној средини и резултата учешћа јавности и консултација на план или програм;

7. „Утицај на животну средину, укључујући утицај на здравље” значи сваки утицај на животну средину, укључујући здравље људи, флору, фауну, биодиверзитет, земљиште, климу, ваздух, воду, пределе, природне вредности, материјалну имовину, културно наслеђе и међусобни утицај ових фактора;

8. „Јавност” значи једно или више физичких или правних лица и, у складу са националним законима и праксом, њихова удружења, организације или групе.

Члан 3.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1. Свака Страна ће предузимати неопходне законске, регулаторне и друге примерене мере за примену одредаба овог Протокола у јасном, транспарентном оквиру.

2. Свака Страна ће настојати да обезбеди да надлежни органи и службеници помажу и упућују представнике јавности везано за питања покривена овим Протоколом.

3. Свака Страна ће обезбедити одговарајуће признавање и подршку удружењима, организацијама или групама које промовишу заштиту животне средине, укључујући здравље, у смислу овог Протокола.

4. Одредбе овог Протокола не утичу на право неке Стране да спроводи или уведе додатне мере у вези са питањима покривеним овим Протоколом.

5. Свака Страна промовише циљеве овог Протокола у релевантним међународним процесима доношења одлука а у оквиру релевантних међународних организација.

6. Свака Страна ће обезбедити да лица која остварују своја права у складу са одредбама овог Протокола не буду кажњена, прогоњена или малтретирана на било који начин због свог ангажовања. Ова одредба не утиче на права националних судова да у судским процесима доделе накнаду трошкова у разумној мери.

7. У оквиру обима релевантних одредби овог Протокола, јавност може да остварује своја права без дискриминације у односу на држављанство, националност или пребивалиште и, код правних лица, без дискриминације у односу на то где је његово регистровано седиште или стварни центар његових активности.

Члан 4.

ПОЉЕ ПРИМЕНЕ ВЕЗАНО ЗА ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМЕ

1. Свака Страна ће обезбедити да се стратешка процена утицаја на животну средину врши за планове и програме поменуте у ставовима 2, 3. и 4. који ће вероватно имати значајне утицаје на животну средину, укључујући здравље.

2. Стратешка процена утицаја на животну средину се врши за планове и програме који се припремају у пољопривреди, шумарству, рибарству, енергетици, индустрији укључујући рударство, транспорту, регионалном развоју, управљању отпадом, управљању водама, телекомуникацијама, туризму, урбанистичком или просторном планирању или коришћењу земљишта, и који дефинишу оквир за будуће давање сагласности за пројекте поменуте у анексу I или било који други пројекат поменут у анексу II за који се захтева процена утицаја на животну средину по националним законима.

3. За планове и програме осим оних који подлежу одредбама из става 2. којим се утврђује оквир за будућу сагласност на пројекте, стратешка процена

утицаја на животну средину се врши тамо где Страна тако одлучи у складу са чланом 5. став 1.

4. За планове и програме поменуте у ставу 2. који одређују коришћење малих површина на локалном нивоу и за мање измене планова и програма поменутих у ставу 2. стратешка процена утицаја на животну средину се врши само онда када Страна тако одлучи у складу са чланом 5. став 1.

5. Следећи планови и програми не подлежу одредбама овог Протокола:

а) планови и програми чија је једина сврха да служе националној одбрани или у случајевима опасности по грађане;

б) финансијски или буџетски планови и програми.

Члан 5.

СЕЛЕКЦИЈА

1. Свака страна ће одредити да ли ће планови и програми поменути у члану 4. ст. 3. и 4. вероватно имати значајне утицаје по животну средину, укључујући здравље, било путем испитивања од случаја до случаја или одређивањем типа планова и програма или комбиновањем оба приступа. У ове сврхе, свака Страна у свим случајевима узима у обзир критеријуме изложене у анексу III.

2. Свака страна ће обезбедити да органи надлежни за заштиту животне средине и здравље из члана 9. став 1. буду консултовани када се примењују процедуре поменуте у ставу 1. овог члана.

3. У мери у којој је то примерено, свака Страна ће настојати да заинтересованој јавности пружи прилику да учествује у провери планова и програма на основу овог члана.

4. Свака страна правовремено обезбеђује доступност закључака јавности на основу става 1. укључујући и разлоге за незахтевање стратешке процене утицаја на животну средину, било јавним објавама или другим примереним средствима, као што су електронски медији.

Члан 6.

УТВРЂИВАЊЕ ОБИМА

1. Свака страна успоставља механизме за одређивање релевантних информација које мора да обухвата извештај о животној средини у складу са чланом 7. став 2.

2. Свака страна ће обезбедити да се органи надлежни за заштиту животне средине и здравље, поменути у члану 9. став 1. консултују када се одређују релевантне информације које мора да обухвата извештај о животној средини.

3. У мери у којој је то примерено, свака Страна настоји да заинтересованој јавности пружи прилику да учествује у одређивању релевантних информација које мора обухватати извештај о животној средини.

Члан 7.

ИЗВЕШТАЈ О ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

1. Свака Страна ће обезбедити да се за планове и програме за које треба да се врши стратешка процена утицаја на животну средину припреми извештај о животној средини.

2. У Извештају о животној средини, у складу са одредбом из члана 6. утврђују се, описују и оцењују вероватни значајни утицаји спровођења планова и програма и њихових разумних алтернатива на животну средину, укључујући здравље. Извештај садржи оне информације детаљно поменуте у анексу IV које се могу разумно захтевати, узимајући у обзир:

а) постојећа знања и методе процене;

б) садржај и ниво детаља плана или програма и фаза у процесу доношења одлука о њему;

в) интерес јавности; и

г) потребе за информацијама органа који одлучује.

3. Свака страна ће обезбедити да су извештаји о животној средини довољно квалитетни да задовоље захтеве овог Протокола.

Члан 8.

УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ

1. Свака страна ће обезбедити учешће јавности у раној фази и на време, а на ефикасан начин, када су све опције отворене у стратешкој процени утицаја на животну средину планова и програма.

2. Свака страна, путем електронских медија или других одговарајућих средстава, ће обезбедити правовремени приступ јавности нацртима планова и програма и извештају о животној средини.

3. Свака страна ће обезбедити да заинтересована јавност, укључујући и релевантне невладине организације буду идентификоване за потребе ст. 1. и 4.

4. Свака страна ће обезбедити да јавност поменута у ставу 3. има прилику да изрази своје мишљење о нацрту плана или програма и извештају о животној средини у разумном временском року.

5. Свака страна ће обезбедити да су детаљно описани механизми за информисање јавности и консултовање са заинтересованом јавношћу одређени и стављени јавности на располагање. За ове потребе, свака Страна узима у обзир у мери у којој је то примерено елементе поменуте у анексу V.

Члан 9.

КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ОРГАНИМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

1. Свака страна одређује органе са којима ће се консултовати а који су, због својих посебних одговорности везаних за животну средину и здравље, могуће заинтересовани за утицаје на животну средину, укључујући здравље, услед спровођења одређеног плана или програма.

2. Нацрт плана или програма и извештај о животној средини се ставља на располагање органима поменутим у ставу 1.

3. Свака страна ће обезбедити да органима поменутим у ставу 1. буде у раној фази и на време а на ефикасан начин пружена прилика да дају своје мишљење о нацрту плана или програма и извештају о животној средини.

4. Свака страна утврђује детаљне механизме за информисање и консултовање органа надлежних за животну средину или здравље поменутих у ставу 1.

Члан 10.

ПРЕКОГРАНИЧНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ

1. Тамо где Страна порекла сматра да је вероватно да ће спровођење плана или програма имати значајне прекограничне ефекте на животну средину, укључујући здравље, и где је вероватно да нека страна за коју је вероватно да ће бити значајно погођена то буде захтевала, Страна порекла што је раније могуће пре усвајања плана или програма обавештава погођену Страну.

2. Ово обавештење садржи између осталог:

а) Нацрт плана или програма и извештај о животној средини који обухвата информације о његовим могућим прекограничним утицајима на животну средину, укључујући здравље; и

б) Информације везане за процес одлучивања, укључујући и назнаку о разумном временском року за достављање коментара.

3. Погођена страна, у временском року наведеном у обавештењу, ставља до знања Страни порекла да ли жели да започне консултације пре усвајања плана или програма и, ако тако назначи, односне стране започињу консултације везане за вероватне прекограничне утицаје на животну средину, укључујући здравље, спровођења плана или програма и мере предвиђене за спречавање, смањење или ублажавање негативних утицаја.

4. Када дође до наведених консултација, односне стране се договарају о детаљним механизмима да би обезбедиле да заинтересована јавност и органи поменути у члану 9. став 1. погођене Стране буду информисани и имају прилику да доставе своје мишљење на нацрт плана или програма и извештај о животној средини у разумном временском року.

Члан 11.

ОДЛУКА

1. Свака страна обезбеђује да када се усваја план или програм дужна пажња буде посвећена:

а) закључцима извештаја о животној средини;

б) мерама за спречавање, смањивање или ублажавање негативних утицаја утврђених у извештају о животној средини; и

в) коментарима примљеним у складу са чл. 8. до 10.

2. Свака Страна обезбеђује да, када се усваја план или програм, јавност, органи поменути у члану 9. став 1. и Стране које су консултоване у складу са чланом 10. буду информисане, и да им се тај план или програм стави на располагање заједно са изјавом у којој се укратко образлаже како су питања везана за животну средину, укључујући здравље интегрисана у исти, како су коментари, примљени у складу са чл. 8. до 10. узети у обзир и разлози за његово усвајање у светлу разумних алтернатива које су разматране.

Члан 12.

МОНИТОРИНГ

1. Свака Страна прати значајне ефекте на животну средину, укључујући здравље, спровођења планова и програма усвојених у складу са чланом 11. да би, између осталог, утврдила, у раној фази, непредвиђене негативне утицаје и да би могла да предузме одговарајуће активности ремедијације.

2. Резултат мониторинга се ставља на располагање, у складу са националним законима, органима поменутим у члану 9. став 1. и јавности.

Члан 13.

ПОЛИТИКЕ И ЗАКОНИ

1. Свака страна настоји да обезбеди да питања везана за животну средину, укључујући здравље буду разматрана и интегрисана у мери у којој је то примерено у припрему предлога политика и закона који ће вероватно имати значајне ефекте на животну средину, укључујући здравље.

2. У примени става 1. свака Страна разматра одговарајућа начела и елементе овог Протокола.

3. Свака Страна одређује, тамо где је то примерено, практичне механизме за разматрање и интегрисање питања везаних за животну средину, укључујући здравље у складу са ставом 1. узимајући у обзир потребу за транспарентношћу у одлучивању.

4. Свака Страна извештава Састанак Страна Конвенције који служи као Састанак Страна Протокола о примени овог члана.

Члан 14.

САСТАНАК СТРАНА КОНВЕНЦИЈЕ КОЈИ СЛУЖИ КАО САСТАНАК СТРАНА ПРОТОКОЛА

1. Састанак Страна Конвенције служи као Састанак Страна овог Протокола. Први Састанак Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола се сазива најкасније после једне године од ступања овог Протокола на снагу, а заједно са састанком Страна Конвенције, ако је састанак овог другог планиран током тог периода. Накнадни Састанци Страна Конвенције који служе као Састанак Страна овог Протокола се одржавају заједно са састанцима Страна Конвенције, осим уколико се на Састанку Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола другачије не одлучи.

2. Стране Конвенције које нису Стране овог Протокола могу учествовати као посматрачи у раду свих седница Састанка Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола. Када Састанак Страна Конвенције служи као Састанак Страна овог Протокола, одлуке по овом Протоколу доносе само Стране овог Протокола.

3. Када Састанак Страна Конвенције служи као Састанак Страна овог Протокола, сваки члан Бироа Састанка Страна који представља чланицу Конвенције која није, у том тренутку Страна овог Протокола се замењује другим чланом који се бира од стране и из редова Страна овог Протокола.

4. На Састанку Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола стално се и редовно оцењује спровођење овог Протокола и, у ту сврху:

а) преиспитују се политике и методолошки приступи везани за стратешку процену утицаја на животну средину у циљу даљег унапређења процедура предвиђених овим Протоколом;

б) размењују се информације везане за искуства стечена у стратешкој процени утицаја на животну средину и спровођење овог Протокола;

в) траже се, тамо где је то примерено, услуге и сарадња надлежних органа који имају експертизу која се односи на испуњење сврхе овог Протокола;

г) оснивају се она тела која се буду сматрала неопходним за спровођење овог Протокола;

д) тамо где је то потребно, разматрају се и усвајају предлози за измене овог Протокола; и

ђ) разматрају се и предузимају све додатне активности, укључујући и активности које се спроводе заједно према овом Протоколу и Конвенцији, које могу бити потребне да би се испунила сврха овог Протокола.

5. Пословник Састанка Страна Конвенције се примењује mutatis mutandis по овом Протоколу, осим тамо где се другачије одлучи консензусом на Састанку Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола.

6. На свом првом састанку, Састанак Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола разматрају се и усвајају модалитети примене процедуре за оцењивање усклађености са Конвенцијом на овај Протокол.

7. Свака Страна, у интервалима које одреди Састанак Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола, извештава Састанак Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола о мерама које је предузела ради спровођења протокола.

Члан 15.

ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА

Релевантне одредбе овог Протокола примењују се уз сва придржана права из УНЕЦЕ Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту и Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у одлучивању и доступности правосуђа у питањима која се тичу животне средине.

Члан 16.

ПРАВО ГЛАСА

1. Осим у случајевима предвиђеним ставом 2. овог члана, свака Страна овог Протокола има један глас.

2. Организације за регионалну економску интеграцију, у питањима у оквиру њихових надлежности, остварују своје право гласа са бројем гласова једнаким броју њихових земаља чланица које су Стране овог Протокола. Поменуте организације не остварују своје право гласа ако њихове земље чланице остварују своја, и обратно.

Члан 17.

СЕКРЕТАРИЈАТ

Секретаријат који је основан према члану 13. Конвенције служи као секретаријат овог Протокола а члан 13. ст. (а) до (в) Конвенције о функцијама Секретаријата примењују се mutatis mutandis на овај Протокол.

Члан 18.

АНЕКСИ

Анекси овог Протокола чине његов саставни део.

Члан 19.

АМАНДМАНИ НА ПРОТОКОЛ

1. Свака Страна може предложити амандмане на овај Протокол.

2. У зависности од става 3. процедура предлагања, усвајања и ступања на снагу амандмана на Конвенцију прописана у ст. 2. до 5. члана 14. Конвенције, примењују се, mutatis mutandis, на амандмане на овај Протокол.

3. За потребе овог протокола, три четвртине Страна које да би амандман ступио на снагу морају да га ратификују, одобре или прихвате, израчунавају се на основу броја Страна у време усвајања амандмана.

Члан 20.

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Одредбе о решавању спорова из члана 15. Конвенције примењују се mutatis mutandis на овај Протокол.

Члан 21.

ПОТПИСИВАЊЕ

Овај протокол биће отворен за потписивање у Кијеву (Украјина) од 21. до 23. маја 2003. године, а након тога у Седишту Уједињених Нација у Њујорку до 31. децембра 2003. године, од стране држава чланица Економске комисије за Европу, као и државама које имају консултативни статус у Економској Комисији за Европу на основу ставова 8 и 11 Резолуције Економског и социјалног савета 36 (IV) од 28. марта 1947., а од стране организација за регионалну економску сарадњу које су основале суверене државе чланице Економске комисије за Европу на које су њихове чланице пренеле надлежност за питања регулисана овим Протоколом, укључујући надлежност за склапање споразума по овим питањима.

Члан 22.

ДЕПОЗИТАР

Генерални секретар Уједињених Нација врши функцију Депозитара овог Протокола.

Члан 23.

РАТИФИКАЦИЈА, ПРИХВАТАЊЕ, ОДОБРАВАЊЕ И ПРИСТУПАЊЕ

1. Овај протокол подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу Држава потписница и организација за регионалну економску интеграцију поменутих у члану 21.

2. Овај Протокол отворен је за приступање од 1. јануара 2004. године државама и организацијама за регионалну економску интеграцију поменутим у члану 21.

3. Свака друга Држава, која није поменута у ставу 2. овог члана, а која је Чланица Уједињених Нација може приступити овом Протоколу по одобрењу Састанка Страна Конвенције који служи као Састанак Страна овог Протокола.

4. Свака организација за регионалну економску интеграцију поменута у члану 21 која постане Страна овог Протокола а да ниједна од њених држава чланица није Страна обавезана је свим обавезама из овог Протокола. Ако је једна или више држава чланица такве организације Страна овог Протокола, та организација и њене државе чланице одлучују о својим појединачним одговорностима за извршавање обавеза из овог Протокола. У тим случајевима, организација и њене државе чланице немају право да истовремено остварују своја права из овог Протокола.

5. У својим инструментима ратификације, прихватања, одобравања или приступања, организације за регионалну економску интеграцију назначити домен њихове надлежности у погледу питања регулисаних овим Протоколом. Те организације такође обавештавају Депозитара о свим релевантним изменама домена њихове надлежности.

Члан 24.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

1. Овај Протокол ступа на снагу деведесетог дана након датума депоновања шеснаестог инструмента ратификације, прихватања, одобравања или приступања.

2. За потребе става 1. овог члана, сваки инструмент који депонује организација за регионалну економску интеграцију поменута у члану 21, не сматра се додатном у односу на оне које су депоновале Државе чланице те организације.

3. За сваку Државу или организацију за регионалну економску интеграцију поменуту у члану 21. која ратификује, прихвати или одобри овај Протокол или му приступи након депоновања шеснаестог инструмента ратификације, прихватања, одобравања или приступања, Протокол ступа на снагу деведесетог дана након датума депоновања од стране те Државе или организације инструмента ратификације, прихватања, одобравања или приступања.

4. Овај Протокол важи за планове, програме, политике и законе за које први формални припремни акт следи након датума када овај Протокол ступа на снагу. У случају када је страна под чијом јурисдикцијом се предвиђа припрема планова, програма, политика или закона она за коју важи став 3, овај Протокол важи за планове, програме, политике и законе за које први формални припремни акт следи након датума када овај Протокол ступа на снагу за ту Страну.

Члан 25.

ПОВЛАЧЕЊЕ

У било ком тренутку после четири године од датума када је овај Протокол ступио на снагу за одређену Страну, та Страна се може повући из Протокола давањем писменог обавештења Депозитару. Свако такво повлачење ступа на снагу деведесетог дана након дана када га прими Депозитар. Свако такво повлачење не утиче на примену чланова 5 до 9, 11 и 13 везано за стратешку процену утицаја на животну средину из овог Протокола која је већ започета, или за примену члана 10 везано за обавештење или захтев који је већ упућен, пре него што поменуто повлачење ступи на снагу.

Члан 26.

АУТЕНТИЧНИ ТЕКСТОВИ

Оригинал овог протокола, чији су енглески, француски и руски текстови подједнако аутентични, депонује се код Генералног секретара Уједињених нација.

ПОТВРЂУЈУЋИ ОВО, доле потписани, за то прописно овлашћени, потписују овај протокол.

САЧИЊЕНО у Кијеву (Украјина), дана двадесет првог маја, две хиљаде треће.

АНЕКС I

СПИСАК ПРОЈЕКАТА ПОМЕНУТИХ У ЧЛАНУ 4, СТАВ 2

1. Рафинерије сирове нафте (изузимајући предузећа која производе само мазива из сирове нафте) и постројења за гасификацију и ликвефикацију од 500 и више тона угљеног или битуменског шкриљца дневно.

2. Термоелектране и друга постројења на сагоревање са испустом топлоте од 300 и више мегавата и нуклеарне електране и други нуклеарни реактори (осим постројења за истраживање за производњу и конверзију фисионабилних и фертилних материјала, чија максимална снага не прелази 1 киловат континуалног термалног учинка).

3. Постројења пројектована искључиво за производњу или обогаћење нуклеарних горива, за поновну прераду озрачених нуклеарних горива и складиштење, одлагање или прераду радиоактивног отпада.

4. Велика постројења за почетно топљење сировог гвожђа и челика за производњу обојених метала.

5. Постројења за екстракцију азбеста и за прераду и претварање азбеста и производа који садрже азбест: за азбестно-цементне производе са годишњом производњом од више од 20.000 тона готових производа; за брусне материјале, са годишњом производњом од више од 50 тона готових производа; и за друге употребе азбеста од више од 200 тона годишње.

6. Интегрисана хемијска постројења.

7. Изградња путева за моторна возила, ауто-путева[1] и пруга за дуголинијски железнички саобраћај и аеродрома[2] са дужином основне писте од 2.100 и више метара.

8. Нафтоводи и гасоводи великог пречника.

9. Трговачке луке и унутрашњи пловни путеви и луке за унутрашњи пловни саобраћај које дозвољавају пролаз пловилима од преко 1.350 тона.

10. Постројења за одлагање отпада за спаљивање, хемијско третирање или депоније токсичног и опасног отпада.

11. Велике бране и акумулације.

12. Активности за извлачење подземних вода у случајевима где годишња запремина воде која се извуче износи 10 или више милиона кубних метара.

---

[1] За потребе овог Протокола, "пут за моторна возила" значи пут посебно пројектован и изграђен за саобраћај моторних возила, који не служи за парцеле које се са њим граниче и који:

а) има, осим на посебним тачкама или привремено, одвојене траке за два смера, које једну од друге одваја део који није намењен саобраћају, или , изузетно другим средствима;

б) не укршта се на истом нивоу са било којим путем, железничком или трамвајском пругом или пешачком стазом; и

в) посебно је обележен као пут за моторна возила.

"аутопут" значи пут резервисан за саобраћај моторних возила доступан само преко укључења и контролисаних раскрсница и на коме је заустављање и паркирање на текућим тракама посебно забрањено.

[2] За потребе овог Протокола, «аеродром» значи аеродром који је у складу са дефиницијом из Чикашке конвенције из 1944 којом је успостављена Међународна организација за цивилно ваздухопловство (Анекс 14).

13. Производња пулпе и папира од 200 и више тона ваздушно сушеног материјала дневно.

14. Велики рударски захвати, директна екстракција и прерада руда метала или угља.

15. Производња угљоводоника ван обале.

16. Велики објекти за складиштење петролеја, петрохемијских и хемијских производа.

17. Сечење шума на великим површинама.

АНЕКС II

ДРУГИ ПРОЈЕКТИ ПОМЕНУТИ У ЧЛАНУ 4, СТАВ 2

1. Пројекти за реструктурирање руралних поседа.

2. Пројекти за коришћење необрађеног земљишта или полу-природних области за интензивну пољопривреду.

3. Водопривредни пројекти за пољопривреду, укључујући пројекте наводњавања и одводњавања.

4. Објекти за интензивно узгајање стоке (укључујући и живину).

5. Иницијално пошумљавање и сечење шума за потребе конверзије у други вид коришћења земљишта.

6. Интензивни узгој рибе.

7. Нуклеарне електране и други нуклеарни реактори[3] укључујући и расклапање или окончање рада такве електране или реактора (осим истраживачких постројења намењених производњи и претварању фисионабилних и фертилних материјала чија максимална снага не прелази 1 киловат континуалног термалног учинка), тамо где нису обухваћене анексом I.

8. Изградња ваздушних електричних водова са напоном од 220 и више киловата и дужином од 15 и више километара и други пројекти за пренос електричне енергије ваздушним водовима.

9. Индустријска постројења за производњу струје, паре и вруће воде.

10. Индустријски објекти за пренос гаса, паре и вруће воде.

11. Површинско складиштење фосилних горива и природног гаса.

12. Подземно складиштење запаљивих гасова.

13. Индустријско брикетирање угља и лигнита.

14. Постројења за производњу хидроелектричне енергије.

15. Постројења за коришћење снаге ветра за производњу енергије (ветрењаче).

16. Постројења, тамо где нису обухваћена анексом I, пројектована:

- за производњу или обогаћење нуклеарног горива;
- за обраду озраченог нуклеарног горива;

[3] За потребе овог протокола нуклеарне електране и други нуклеарни реактори престају да буду таква постројења када се сво нуклеарно гориво и други контаминирани елементи трајно изместе са локације постројења.

- за коначно одлагање озраченог нуклеарног горива;
- искључиво за коначно одлагање радиоактивног отпада;
- искључиво за складиштење (планирано да буде више од 10 година) озрачених нуклеарних горива на месту различитом од места производње; или
- за прераду и складиштење радиоактивног отпада.

17. Каменоломи, отворени копови и екстракција тресета, тамо где нису обухваћени анексом I.

18. Подземни рудници, тамо где нису обухваћени анексом I.

19. Екстракција минерала багеровањем са морског и речног дна.

20. Дубоке бушотине (нарочито геотермалне бушотине, бушотине за складиштење нуклеарног отпада, бушење у сврхе водоснабдевања) са изузетком бушења у сврхе испитивања стабилности тла.

21. Површинска индустријска постројења за екстракцију угља, петролеја, природног гаса и руда, као и битуминозних шкриљаца.

22. Интегрисани радови за почетно топљење ливеног гвожђа и челика, тамо где није обухваћено анексом I.

23. Постројења за производњу сировог гвожђа или челика (примарна или секундарна фузија) укључујући континуирано ливење.

24. Постројења за прераду црних метала (топло ваљање, ковнице са чекићима, наношење заштитних слојева легура).

25. Ливнице за црне метале.

26. Постројења за производњу сирових обојених метала из руде, концентрата или секундарних сировина, металуршким, хемијским и електролитичким процесима, тамо где није обухваћено анексом I;

27. Постројења за топљење, укључујући легирање, обојених метала, искључујући племените метале, укључујући поново добијене производе (рафинирање, ливење, итд.) тамо где није обухваћено анексом I.

28. Постројења за површинску обраду метала и пластичних материјала коришћењем електролитичких или хемијских процеса.

29. Производња и склапање моторних возила и производња мотора за моторна возила.

30. Бродоградилишта.

31. Постројења за изградњу и оправку летелица.

32. Производња опреме за железнице.

33. Калупно ковање.

34. Постројења за пржење и синтеровање руда метала.

35. Пећи за кокс (сува дестилација угља).

36. Постројења за производњу цемента.

37. Постројења за производњу стакла укључујући стаклена влакна.

38. Постројења за топљење минералних материја укључујући производњу минералних влакана.

39. Производња керамичких производа печењем, нарочито црепова, цигли, шамотних цигала, плочица, полупорцеланских и порцеланских производа.

40. Постројења за производњу хемикалија или обраду полупроизвода, тамо где нису обухваћена анексом I.

41. Производња пестицида и фармацеутских производа, боја и лакова, еластомера и пероксида.

42. Постројења за складиштење петролеја, петрохемијских или хемијских производа, тамо где нису обухваћена анексом I.

43. Производња биљних и животињских уља и масти.

44. Паковање и конзервирање производа биљног и животињског порекла.

45. Производња млечних производа.

46. Производња пива и слада.

47. Производња кондиторских производа и сирупа.

48. Постројења за клање стоке.

49. Постројења за производњу индустријског скроба.

50. Фабрике за производњу рибљег брашна и рибљег уља.

51. Фабрике шећера.

52. Индустријска постројења за производњу пулпе, папира и картона, тамо где нису обухваћена анексом I.

53. Фабрике за претходну обраду или бојење влакана или текстила.

54. Фабрике за штављење коже.

55. Постројења за прераду и производњу целулозе.

56. Производња и обрада производа на бази еластомера.

57. Постројења за производњу вештачких минералних влакана.

58. Постројења за повраћај и уништавање експлозивних материја.

59. Постројења за производњу азбеста и азбестних производа, тамо где нису обухваћена анексом I.

60. Стоваришта отпадног материјала.

61. Инсталације за тестирање мотора, турбина или реактора.

62. Сталне тркачке или тест стазе за моторна возила.

63. Цевоводи за транспорт гаса или нафте, тамо где нису обухваћени анексом I.

64. Цевоводи за транспорт хемикалија са пречником већим од 800 мм и дужином преко 40 км.

65. Изградња железничких пруга или објекти за претовар код мултимодалног транспорта, или терминали за мултимодални транспорт, тамо где нису обухваћени анексом I.

66. Изградња трамвајских пруга, издигнутих или подземних железница, висеће или сличне посебног типа које се користе искључиво или у највећој мери за транспорт путника.

67. Изградња путева, укључујући и померање и/или проширење постојећих путева, тамо где није обухваћено анексом I.

68. Изградња лука и лучких постројења, укључујући и рибарске луке, тамо где није обухваћено анексом I.

69. Изградња унутрашњих пловних путева и лука за унутрашњи водни саобраћај, тамо где није обухваћено анексом I.

70. Трговачке луке, докови за утовар и истовар повезани са копненим и спољним лукама, тамо где није обухваћено анексом I.

71. Радови на каналима и они везани за спречавање поплава.

72. Изградња аеродрома[2] и писта, тамо где није обухваћено анексом I.

73. Постројења за одлагање отпада (укључујући депоније) тамо где нису обухваћена анексом I.

74. Постројења за спаљивање и хемијски третман безопасног отпада.

75. Складиштење старог гвожђа, укључујући и возила.

76. Локације где се таложи муљ.

77. Прикупљање подземних вода или вештачки системи за обнављање подземних вода, тамо где нису обухваћени анексом I.

78. Радови на трансферу вода између речних басена.

79. Постројења за прераду отпадних вода.

80. Бране и друга постројења намењена задржавању или дугорочном или трајном складиштењу воде, тамо где нису обухваћена анексом I.

81. Објекти на обали за борбу против ерозије и радови на мору који могу изменити обалу путем изградње, на пример, насипа, молова, лукобрана и других радова за одбрану од мора, искључујући одржавање и реконструкцију таквих објеката.

82. Постројења дугих аквадукта.

83. Ски-стазе, ски-лифтови и жичаре и повезани објекти.

84. Марине.

85. Туристичка насеља и хотелски комплекси ван градских подручја и повезани објекти.

86. Трајни кампови (укључујући камп кућице).

87. Тематски паркови.

88. Пројекти изградње индустријских поседа.

89. Пројекти за урбанистичку изградњу, укључујући изградњу шопинг-центара и паркинга.

90. Исушење тла под морем.

АНЕКС III

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ВЕРОВАТНИХ ЗНАЧАЈНИХ ЕФЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, УКЉУЧУЈУЋИ ЗДРАВЉЕ, ПОМЕНУТИ У ЧЛАНУ 5, СТАВ 1

1. Релевантност плана или програма за интегрисање питања везаних за животну средину, укључујући здравље, нарочито у смислу промовисања одрживог развоја.

2. Степен у коме план или програм успоставља оквир за пројекте и друге активности, било по питању локације, карактера, величине и услова рада или кроз доделу средстава.

3. Степен у коме план или програм утиче на друге планове и програме укључујући и оне у хијерархији.

4. Проблеми везани за животну средину, укључујући здравље, релевантни за план и програм.

5. Карактер ефеката на животну средину, укључујући здравље, као што су вероватноћа, трајање, учесталост, реверзибилност, опсег или простирање (као што су географска област или величина популације која ће вероватно бити погођена).

6. Ризици по животну средину, укључујући здравље.

7. Прекогранични карактер ефеката.

8. Степен у коме ће тим планом и програмом бити погођена вредна или рањива подручја, укључујући пределе са признатим националним или међународним статусом заштићене области.

АНЕКС IV

ИНФОРМАЦИЈЕ ПОМЕНУТЕ У ЧЛАНУ 7, СТАВ 2

1. Садржај и главни циљеви плана или програма и његова веза са другим плановима и програмима.

2. Релевантни аспекти актуелног стања животне средине, укључујући здравље, и вероватна његова еволуција уколико се план не спроведе.

3. Карактеристике животне средине, укључујући здравље, у областима које ће вероватно бити значајно погођене.

4. Проблеми животне средине, укључујући здравље, који су релевантни за тај план и програм.

5. Циљеви везани за животну средину, укључујући здравље, утврђени на међународном, националном и другим нивоима који су релевантни за тај план и програм, и начини на који су ови циљеви и друга питања везана за животну средину, укључујући здравље узети у обзир током његове припреме.

6. Вероватни значајни ефекти[4] на животну средину, укључујући здравље, како је дефинисано у члану 2, став 7.

---

[4] Ови ефекти треба да обухватају секундарне, кумулативне, синергичке, краткорочне, средњорочне и дугорочне, трајне и привремене, позитивне и негативне ефекте.

7. Мере за спречавање, смањивање и ублажавање било каквих негативних ефеката на животну средину, укључујући здравље, који могу проистећи из спровођења плана или програма.

8. Кратак опис разлога за одабир алтернатива које су обрађене и опис како је спроведена процена укључујући тешкоће са којима се сусрело у обезбеђивању информација које морају бити обухваћене као што су техничке мањкавости или недостатак знања.

9. Мере предвиђене за праћење ефеката на животну средину, укључујући здравље, спровођења тог плана или програма.

10. Вероватни значајни прекогранични ефекти на животну средину, укључујући здравље.

11. Нетехнички резиме датих информација.

АНЕКС V

ИНФОРМЦИЈЕ ПОМЕНУТЕ У ЧЛАНУ 8, СТАВ 5

1. Предложени план или програм и његов карактер.

2. Орган одговоран за његово усвајање.

3. Предвиђена процедура, укључујући:

а) започињане процедуре

б) прилике где јавност може да учествује

в) време и место било какве предвиђене јавне расправе

г) орган од кога се могу добити релевантне информације и где су релевантне информације депоноване да би их јавност испитала;

д) орган коме могу да се доставе коментари и питања и временски рокови за предавање коментара или сугестија; и

ђ) које информације везане за животну средину, укључујући здравље, релевантне за предложени план или програм су доступне.

4. Да ли је вероватно да план или програм подлеже процедури прекограничне процене.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.